

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2024-2025

Anul de studiu: 2 / Semestrul: 2

Legendă:

-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei (conform OM 5703/2011, Anexa 3: 31-33).

-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență (2023-2027)
1.6. Programul de studii/calificarea*	Teologie Pastorală

* pentru a specifica aspectele legate de calificare, vor fi trecute codurile COR și/sau denumirile profesiilor cărora se adresează programul de studii (conform mențiunilor din Planul de învățământ).

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria Bisericii Ortodoxe Române (IV)			2.2. Cod disciplină	TP 208		
2.3. Titularul activității de curs	Albu V. Alin						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator							
2.5. Anul de studiu	2	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	SP

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					9
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					2
Examinări					7
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	33
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite**	3

* 3.9. = 3.4. + 3.7.; numărul total de ore pe semestru trebuie calculat în funcție de nr. de credite (3.9.) și de volumul de muncă aferent unui credit (1 credit = 25 ore conform Ghidului de aplicare a ECTS).

** 3.10. = numărul de credite prevăzut a fi atribuit disciplinei prin planul de învățământ.

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Nu este cazul</i>
4.2. de competențe	<i>Nu este cazul</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Videoproiector, lap-top, flipchart</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C5. Cunoașterea și înțelegerea evoluției Bisericii Ortodoxe Române</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobândirea deprinderii de a analiza și interpreta datele referitoare la istoria Bisericii Ortodoxe Române și la istoria națională; - dezvoltarea unei atitudini critice, selective și sistematice față de informația istorică; - înțelegerea genetică a faptului istoric, în geneza și evoluția acestuia; - surprinderea rațiunilor profunde, uneori chiar providențiale, ale unor momente „cheie” din intervalul studiat;
-------------------------	---

	- facilitarea înțelegerii altor cursuri, în special din domeniul studiilor istorice, acolo unde se presupune interdisciplinaritatea.
Competențe transversale	Aplicarea regulilor de cercetare a evenimentelor istorice, a unor atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Informarea obiectivă asupra trecutului Bisericii Ortodoxe Române, ca bază profesională adecvată
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie conceptele, metodele și domeniile de cercetare specifice teologiei istorice; - să identifice cele mai importante evenimente și personalități care au marcat evoluția istorică a BOR și a culturii românești; - să evalueze corect și critic datele istorice și să sesizeze dinamica evenimentelor; - să interpreteze realitățile istorice prin valorificarea cercetărilor fundamentale în domeniu (a bibliografiei de bază); - să aplice principiul interpretării corecte a fenomenului istoric prin raportare justă la modul lui de influență asupra prezentului

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Episcopul Vasile Moga al Transilvaniei - alegerea episcopului Vasile Moga - biografie - activitatea gospodărească - activitatea culturală - activitatea pastoral-socială - activitatea național-politică: memoriile pentru emanciparea românilor transilvăneni	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
2. Biserica din Moldova și Țara Românească în prima jumătate a sec. al XIX-lea. Mitropolii Veniamin Costachi și Grigorie Dascălul - epoca modernă din istoria României: etape principale, context politic și religios - mitropolitul Veniamin Costachi: biografia, activitatea culturală (direcția școlară și editorială), activitatea social-pastorală și ctitoricească - mitropolitul Grigorie IV Dascălul: schiță biografică, activitatea ca mitropolit, exilul și sfârșitul - „paisianismul” mitropoliților Veniamin Costachi și Grigorie Dascălul	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	4 ore fizice
3. Mitropolitul Andrei Șaguna - viața lui Andrei Șaguna - vicar, apoi episcop la Sibiu - activitatea național-politică - activitatea organizatorică-bisericească - activitatea culturală - activitatea pastorală	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	4 ore fizice
4. Biserica Ortodoxă Română în timpul lui A. I. Cuza. Reforme bisericești - contextul politic și religios - primele schimbări în viața bisericească (problema averilor mănăstirești, problema școlilor teologice, a românizării slujbelor etc.) - secularizarea averilor mănăstirești - alte schimbări în viața bisericească - lupta pentru canonicitate	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	4 ore fizice
5. BOR între 1865-1918. Recunoașterea autocefaliei - Legea Organică din 1872 - mitropolitul Calinic Miclescu - Recunoașterea autocefaliei BOR (1885) - Legea clerului mirean și a seminariilor	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice	2 ore online
6. Mitropolia Transilvaniei după moartea lui Andrei Șaguna. Biserica unită din Transilvania în a doua jumătate a sec. XIX-lea: - mitropolitul Procopie Ivașcoviți; - mitropolitul Miron Romanul; - mitropolitul Ioan Mețianu; - mitropolitul Vasile Mangra; - înființarea mitropoliei române unite; mitropolii Alexandru Sterca Șuluțiu și Ioan Vancea; lupta pentru sinodalitate	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	2 ore online
7. Învățământul teologic românesc în sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea: - înființarea seminariilor din Moldova; - înființarea seminariilor din Țara Românească; - seminariile din România după 1860; - Facultatea de Teologie din Iași; Facultatea de Teologie din București;	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice	2 ore online

- școala teologică de la Sibiu; Institutul teologic-pedagogic din Arad și Caransebeș; - învățământul teologic greco-catolic; - școlile românești confesionale din Transilvania.	Facilități de documentare prin internet	
8. Biserica Ortodoxă Română după 1918 – unificarea bisericească, înființarea Patriarhiei, Legea și Statutul de organizare, Concordatul cu Vaticanul, Legea generală a cultelor - unificarea bisericească - înființarea Patriarhiei (1925) - Legea și Statutul de organizare (1925) - Concordatul cu Vaticanul (1927) - Legea generală a Cultelor - Biserica Greco-Catolică; - Biserica din Transilvania în timpul ocupației horthyste;	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	2 ore online
9. Ierarhia BOR (selectiv) între 1918-1948; învățământul teologic, literatura și presa bisericească: - patriarhii Miron Cristea și Nicodim Munteanu; - mitropolii Moldovei Pimen Georgescu și Irineu Mihălcescu; - mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului; - episcopii Nicolae Ivan și Nicolae Colan ai Clujului; - învățământul și literatura teologică în perioada interbelică; presa bisericească	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	2 ore online
10. Biserica Ortodoxă Română după 1948: patriarhii Justinian, Iustin, Teoctist; noua organizare - patriarhul Justinian Marina - patriarhul Iustin Moisescu - patriarhul Teoctist Arăpașu - noua organizare bisericească după 1948	Prelegere; Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
11. BOR după 1989: organizare, învățământ teologic, relații interreligioase și interconfesionale - organizarea BOR după 1989 - învățământul teologic seminarial și universitar - relațiile BOR cu celelalte confesiuni și culte	Prelegere; Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
Bibliografie 1. Arhid. Lect. Dr. Alin Albu, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Evenimente, personalități, instituții</i> , Alba Iulia, Reîntregirea, 2013. 2. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Note de curs, (An II, fascicola II)</i> , Universitatea "1 decembrie 1918", Alba Iulia, 2003, 142 p. 3. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, <i>Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000. Biserica. Națiune. Cultură</i> , vol. III, Tom I, București, Edit. IBMBOR, 2006, 820 p. 4. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, <i>Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000. Dialog teologic și ecumenic</i> , vol. III, Tom II, București, Edit. IBMBOR, 2006, 464 p. 5. Preot Prof. Dr. Mircea Păcurariu, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i> , vol. III, ediția a 3-a, Iași, Trinitas, 2007.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina oferă atât metode specifice de cercetare istorică, de corelare a informațiilor și integrare a lor în procesul de înțelegere a evoluției comunităților românești din trecut până în prezent, cât și conținuturi, informații concrete despre trecutul Bisericii Ortodoxe Române și istoria națională, care să facă posibilă înțelegerea prezentului și a profilului / identității românești, ca premisă pentru o integrare europeană veritabilă și pentru o exprimare coerentă a propriilor specificități și valori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare scrisă sau frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	80% - evaluarea finală 20% - lucrarea de seminar
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: - cunoaște personalitățile și evenimentele importante ale Bisericii Ortodoxe Române - pentru nota 5 (cinci), studentul trebuie să cunoască elementele esențiale ale cursului, care sunt evidențiate în manual (bold, italic, underline).			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
25.09.2024	Albu Viorel Alin 	Drd. Buta Adrian
Data avizării în departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
29.09.2024		

Director de departament		
		
Pr.conf.univ.dr. Lucian Colda		